

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่ม
เครือข่ายพัฒนาการศึกษาโสมพระมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากาฬสินธุ์
เขต 1 สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และ
คณะกรรมการสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโสมพระมิตรสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และ
คณะกรรมการสถานศึกษา ที่วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง แตกต่างกัน
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของ
ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโสมพระมิตร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

สมมุติฐานการวิจัย

1. ระดับของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ
สถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโสมพระมิตรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก
2. ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ
สถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3. ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีประสพการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามครบทุกฉบับ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริการสถานศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ครูผู้สอน จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 จำแนกตามประสพการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสพการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมา คือ 1 - 5 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 และ 6 - 10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 73.0 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0

2. ระดับการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสมพระมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ภาพลันธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างมาก 1 ด้าน ดังนี้ ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.57$) อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย 6 ด้าน เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการปรับปรุง และพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 3.12$) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.98$) ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.95$) และด้านการกำหนดแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.88$)

3. เปรียบเทียบระดับการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่วุฒิการศึกษาและประสพการณ์ในการทำงานตำแหน่งแตกต่างกัน

3.1 เปรียบเทียบระดับการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน พบว่า การดำเนินงานการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสมพระมิตร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน การเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่

3.2 เปรียบเทียบระดับการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

3.3 เปรียบเทียบระดับการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่แตกต่าง

เปรียบเทียบรายคู่ระดับการดำเนินงานการบริหารหลักสูตร พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับ ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับ ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสมพระมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สถานศึกษควรมีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีกระบวนการจัดทำหลักสูตรให้เป็นมาตรฐาน ควรมีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนควรมีการปฏิบัติการบริการจัดการหลักสูตรตามแผนที่วางเอาไว้ ควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ตั้งไว้ และควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

อภิปรายผล

1. ระดับการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสมพระมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ

ค่อนข้างมาก 1 ด้าน ดังนี้ ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาด้านการปรับปรุง และพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศก์ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการกำหนดแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นอยู่นี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสมพระมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 ขาดการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม การเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่มีกระบวนการจัดทำหลักสูตรให้เป็นมาตรฐาน การจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ไม่มีการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรตามแผนที่วางเอาไว้ การนิเทศก์ภายในไม่ต่อเนื่องไม่มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ตั้งไว้ ไม่มีการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน การวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ ศศสว.ธรรมสุขมี (2551 : 120 - 122) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารหลักสูตร ของผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงาน และการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดยะลา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ กุลชกร เหลืองสุดใจชื่น (2549 : 80 - 81) ได้ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคัดสรรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ยกเว้นปัจจัยด้านชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบระดับการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งแตกต่างกัน

เปรียบเทียบระดับการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน การเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่แตกต่าง เปรียบเทียบรายคู่การดำเนินงานการบริหารหลักสูตร พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับ ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับ ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ สกวรรณ สุขมี (2551 : 120 - 122) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า ระดับทักษะการบริหารงานและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า มีระดับทักษะการบริหารงานแตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ศิริพร จุราเพชร (2549 : 93 - 98) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจงาน การบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรทั้ง 4 ขั้นตอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูสายผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารหลักสูตร 4 ขั้นตอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม
- 1.2 สถานศึกษควรมีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตร

- 1.3 ควรมีกระบวนการจัดทำหลักสูตรให้เป็นมาตรฐาน
- 1.4 ควรมีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน
- 1.5 ควรมีการปฏิบัติการบริการจัดการหลักสูตรตามแผนที่วางเอาไว้
- 1.6 ควรมีการนิเทศก์ภายในอย่างต่อเนื่อง
- 1.7 ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ตั้งไว้
- 1.8 ควรมีการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาระดับการดำเนินงานของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และครูผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา ไสมพระมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาภาคพื้นในเขตอื่น ๆ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในเขตอื่น ๆ และในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลการวิจัยกับการวิจัยในครั้งนี้ อันจะทำประโยชน์ให้กับการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตต่าง ๆ และการศึกษาของประเทศไทยสืบไป